

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 9 февраль

г.Казань

КАРАР

№ 116

2025 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте концепциясен раслау турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

1. 2025 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте концепциясен (алга таба - Концепция) расларга.

2. Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнарына, ә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасының хужалык итүче субъектларына һәм ижтимагый оешмаларына (берләшмәләренә), массакүләм мәгълүмат чараларын гамәлгә куючыларны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашырганда кушымтада бирелгән Концепцияне кулланырга тәкъдим итәргә.

3. «Татмедиа» Республика матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгына 2023 елның 1 мартына кадәр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарының, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнарының, Татарстан Республикасы хужалык итүче субъектларының һәм ижтимагый оешмаларының (берләшмәләренең) Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашырганда массакүләм мәгълүмат чараларын гамәлгә куючыларны да кертеп, оештыру-технологик һәм мәгълүмати хезмәттәшлек регламентын раслау турында» карары проектын билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына кертергә.

4. Бу карарның үтәлешен тикшерүдә тотуны Республика «Татмедиа» матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

2025 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте
концепциясе

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасының 2025 елга кадәрге дәүләт мәгълүмат сәясәте концепциясе (алга таба - Концепция) физик һәм юридик затларның мәгълүмати хокукларын гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының гавами мәгълүмат эшчәнлеген һәм үзара хезмәттәшлеген тәмин итүгә бердәм алымнар формалаштыра, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыруның максатларын, бурычларын, принципларын, төп юнәлешләр һәм рәвешләр билгели.

2. Концепция Россия Федерациясе субъекты буларак Татарстан Республикасы үсешенә тарихи ижтимагый-сәясәт шартларын, аның социаль-икътисадый үсешенә стратегик юнәлешләр, массакуләм мәгълүмат чараларының һәм цифрлы медиаларның цифрлы үсеш дәрәжәсен, Татарстан Республикасында граждән жәмгыятенә коммуникация ихтыяжларын исәпкә ала.

3. Концепциянең хокукый базасын Россия Федерациясе Конституциясе, «Массакуләм мәгълүмат чаралары турында» 1991 елның 27 декабрдәге 2124-1 номерлы Россия Федерациясе Законы, «Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында мәгълүматтан файдалануны тәмин итү турында» 2009 елның 9 февралдәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә башка хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасының башка хокукый актлары тәшкит итә.

4. Концепциядә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте - кулланыучылар мәгълүматыннан файдалануга конституциячел хокукны тәмин итүгә юнәлдерелгән сәясәт, хокукый, икътисадый, социаль-мәдәни һәм оештыру чаралары комплексы;

мәгълүмат пространствосы - жәмгыятенә, аның төрле институтларының һәм әгъзаларының электрон, виртуаль мәгълүмат ресурслары һәм традицион массакуләм мәгълүмат чаралары (алга таба - ММЧ) ярдәмендә гавами мәгълүмат элементәсе өлкәсе, шулай ук мондый ресурсларның бөтен жыелмасы;

мониторинг системасы - реаль вакытта медиаконтентны анализлау өчен билгеләнгән программа-аппарат комплексы;

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары - Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә башкарма органнары, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнары, массакуләм мәгълүмат чараларын гамәлгә куючыларны да кертеп, Татарстан Республикасының хужалык субъектлары һәм ижтимагый оешмалары (берләшмәләре);

цифрлы медиа - социаль коммуникацияләр мөмкинлекләре булган цифрлы ресурслар жыелмасы.

Әлеге Концепциядә башка төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

II. Концепциянең максаты һәм бурычлары

5. Концепциянең максаты - Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының халык алдында мәгълүмати хезмәттәшлеге шартларын тудыру, алар вакытында эзләү, мәгълүмат алу һәм кулланучыларга мәгълүмат тапшыру технологияләрен гамәлгә ашыруның нәтижәләгән даими рәвештә тәэмин ителә.

6. Әлеге максатка ирешү түбәндәге бурычларны хәл итү белән тәэмин ителә:

1) мәгълүмати киңлекне мониторинглау системасын булдыру, мәгълүмати янауларны һәм куркынычларны вакытында ачыклау һәм аларга җавап бирү чараларын кабул итү;

2) социаль эһәмиятле проектларны һәм вакыйгаларны социаль челтәрләрдә Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының рәсми битләрендә массакуләм мәгълүмат чараларында системалы яктырту;

3) Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының мәгълүмат-коммуникация чараларын оештыру һәм үткәрү (матбугат конференцияләре, брифинглар, туры линияләр, түгәрәк өстәлләр һ.б.);

4) Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте инфраструктурасын түбәндәге юллар белән үстерү:

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының мәгълүмати ачыклығын тәэмин итү ысулларын камилләштерү;

Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында ресурс, техник һәм программа белән тәэмин итү аудиты;

ММЧ дистрибуциясе системасын саклап калу һәм үстерү;

5) Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте системасын гамәлгә ашыруның кадрлар потенциалын түбәндәге юллар белән үстерү:

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары эшчәнлеген регламентлаштыра торган норматив хокукый базаны камилләштерү;

Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыру буенча квалификация күтәрү программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

Татарстан Республикасының дәүләт, муниципаль хезмәткәрләрен дә кертеп, хезмәткәрләр һәм Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының җитәкче составын да кертеп, һөнәри осталык конкурслары уздыру;

6) Татарстан Республикасында һәм аннан читтә бара торган сәяси, социаль-икътисадый һәм башка вакыйгалар, күренешләр һәм процесслар турында актуаль, дөрес, тулы, төрле яклы мәгълүмат тарату өчен шартлар тудыру;

7) Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының эшчәнлеге, Татарстан Республикасының сәяси һәм социаль-икътисадый тормышы турында мәгълүмат хезмәтләреннән файдаланучыларга мәгълүмат бирү.

III. Хәзерге вакытта дәүләт мәгълүмати сәясәте. Карар таләп итә торган проблемалар

7. 2022 ел ахырына Татарстан Республикасында «Интернет» мәгълүмат-

телекоммуникация челтәреннән 1,1 млн. үткәргечле файдаланучы һәм мобиль интернеттан 4,5 млн.нан артык файдаланучы исәпләнелә. Республикада мобиль интернеттан файдаланучылар саны ел саен уртача 8 - 10 процентка арта. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарының һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрененң жирле үзидарә органнарының социаль челтәрләрдә рәсми битләре саны 5 меңгә якин тәшкил итә, шуларның катнашучылары саны 2,5 млн. тиәсе. Шул ук вакытта Татарстан массакуләм мәгълүмат чараларына бай төбәкләр исәбенә керә: 2022 елда республикада 725 массакуләм мәгълүмат чарасы теркәлгән, шул исәптән 390 басма ММЧ, 80 радиоканал, 68 телеканал, 7 мәгълүмат агентлыгы. Мондый цифрлы һәм медиаинфраструктура Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыру өчен киң мөмкинлекләр тудыра.

8. Цифрлы технологияләр ярдәмендә Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары үз компетенцияләре кысаларында һәр аерым кешегә индивидуаль, адреслы якин килү аша Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыра.

9. Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының массакуләм мәгълүмат чаралары белән үзара хезмәттәшлегенә традицион рәвешләре массакуләм мәгълүмат чаралары (пресс-релизлар, пострелиз, брифлар) өчен мәгълүмат ачуны, ММЧ белән эшләнә оештыруны, матбугат конференцияләре уздыруны, матбугат турлары оештыруны, Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары компетенциясе нигезендә чаралар һәм проектларны яктыртуны үз эченә ала.

10. Бердәм мәгълүмати көн тәртибен координацияләү, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмати сәясәте субъектларының Татарстан Республикасында медиамохиттә яңалыклар тәртибенә нәтижәле интеграциясе максатларында берничә юнәлеш буенча хезмәттәшлек оештырылды:

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрененң жирле үзидарә органнары матбугат хезмәтләре белән мәгълүмати көн тәртибен атналык медиапланлаштыру һәм синхронлаштыру;

Татарстан Республикасының массакуләм мәгълүмат чараларында дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының мәгълүмат сәбәпләренә ярдәм итү, рәсми хәбәрләр, матбугат релизлары, гаризалар һәм Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары эшчәнлегенә бәйлә башка мәгълүмат материаллары әзерләү һәм тарату;

социаль медиалар өчен контентны уртақ булдыру һәм аны урнаштыру;

халык белән кире элементенә платформасы аша оператив ведомствоара мөнәсәбәт, Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары эшчәнлегенә бәйлә һәм мәгълүмат киңлегендә яңгыраган мәсьәләләр, шул исәптән цифрлы медиада, ачык фикер алышуны эшләнә.

11. Массакуләм мәгълүмат чаралары, шулай ук кулланыла торган заманча мәгълүмат технологияләре житәрлек үсеш алган очракта, аерым игътибар таләп итә:

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларына методик, ресурс һәм оештыру ярдәме, бу Россия һәм дөнья жәмәгәтчеләге илләрендә

барлыкка килгән ижтимагый-сәяси һәм социаль-икътисадый ситуациягә жайлашу зарурлығы белән аңлатыла;

Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыру буенча квалификация күтәрү программаларын оештыру һәм үтәү буенча системалы эш;

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының үзара хезмәттәшлеге форматларын камилләштерү;

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары эшчәнлеген регламентлаштыра торган норматив хокукый базаны үстерү;

мәгълүмат кампанияләренең нәтижәләлеген комплекслы бәяләү системасын үстерү;

мәгълүмати янауларга, хәвеф-хәтәрләргә һәм ялган мәгълүматка оператив жавап бирү системасын үстерү.

IV. Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыру принциплары

12. Глобаль социаль-сәяси вәзгыять гавами хакимиятнең ачыклығы принцибына ихтыяж булуын, шулай ук һәр кешенең проблемаларын хәл итүгә адреслы якин килүне көчәйтүне раслый. Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары алдында мәгълүмати-аналитик эшкә яңа алымнар кертү, кире элементнең ышанычлы һәм нәтижәле механизмларын жайга салу бурычы тора.

13. Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте хакимият һәм халык коммуникацияләрен даими анализлауда, Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының мәгълүмати ачыклығын һәм мөһим идарәчел карарлар кабул иткәндә ижтимагый-сәяси куркынычлар турында оператив хәбәр итүнең кризиска каршы системасын тикшерүнең методологик инструментларын системалы камилләштерүдә төзелә.

14. Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары эшчәнлеген, Татарстан Республикасының сәяси һәм социаль-икътисадый тормышы турында халыкка оператив һәм тулы мәгълүмат житкерү өчен яңа мөмкинлекләр ача.

15. Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте түбәндәге принципларга нигезләнә:

Татарстан Республикасында гавами хакимиятнең ачыклығы;

кеше хокукларын үтәү, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чаралары аша Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә мәгълүмат алу;

Татарстан Республикасында мәгълүматны кулланучыларның проблемаларын хәл итүгә һәм мәгълүмат гарызнамәләрен канәгатьләндерүгә адреслы якин килү;

мәгълүмати хезмәттәшлекнең барлык субъектлары хокукларын хөрмәт итү;

Россия Федерациясенең мәгълүмати иминлеген, шулай ук аның мәгълүмат пространствосы бердәмлеген яклау;

глобаль мәгълүмат киңлегендә Татарстан Республикасының уңай имиджын булдыру;

мәгълүмати эштә Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары тарафыннан яңа инновацион алымнар кертү;

дәүләт мәгълүмат сәясәте инфраструктурасы элементлары буларак, традицион массакуләм мәгълүмат чараларын һәм цифрлы медиаларны үстерүдә ярдәм итү.

V. Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре һәм рәвешләре

16. Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат сәясәте түбәндәге юнәлешләрдә гамәлгә ашырылырга тиеш:

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары тарафыннан Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары компетенциясе кысаларында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге ачык чыганақлардан һәм сайтлардан хәбәрләре мониторинглау юлы белән социаль чөлтәрләрдә мәгълүмат кулланучыларның мәгълүмат соратуларын канәгатьләндерү; социаль чөлтәрләрдә Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының рәсми битләрен булдыру һәм үстерү;

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектлары тарафыннан вакыйгаларны дөрес яктырту максатларында бердәм мәгълүмати көн тәртибен булдыру;

Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат сәясәте субъектларының үзара эшчәнлегә оештыру-технологик системасын эшләү һәм гамәлгә кертү;

традицион массакуләм мәгълүмат чаралары белән бергәләп, халыкка мәгълүмат житкерү.

VI. Концепцияне тормышка ашыруны ресурслар белән тәмин итү

17. Концепцияне гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законнары, жирле бюджетлар турында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре вәкиллекле органнарының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнәчәк.

Концепцияне гамәлгә ашыру шулай ук финанслауның башка чыганақлары хисабына да мөмкин.
